

KUNTA
LIITTO

FCG.

USO

Uuden sukupolven
organisaatiot

USO8

Siiloista silloille

Kutsu
verkostokaudelle
2025 – 2026

Uuden Sukupolven Organisaatiot

USO on poliittisen ja ammatillisen johdon yhteinen vertaisoppimisverkosto, kokemus- ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallisen kehittämistyön tukija.

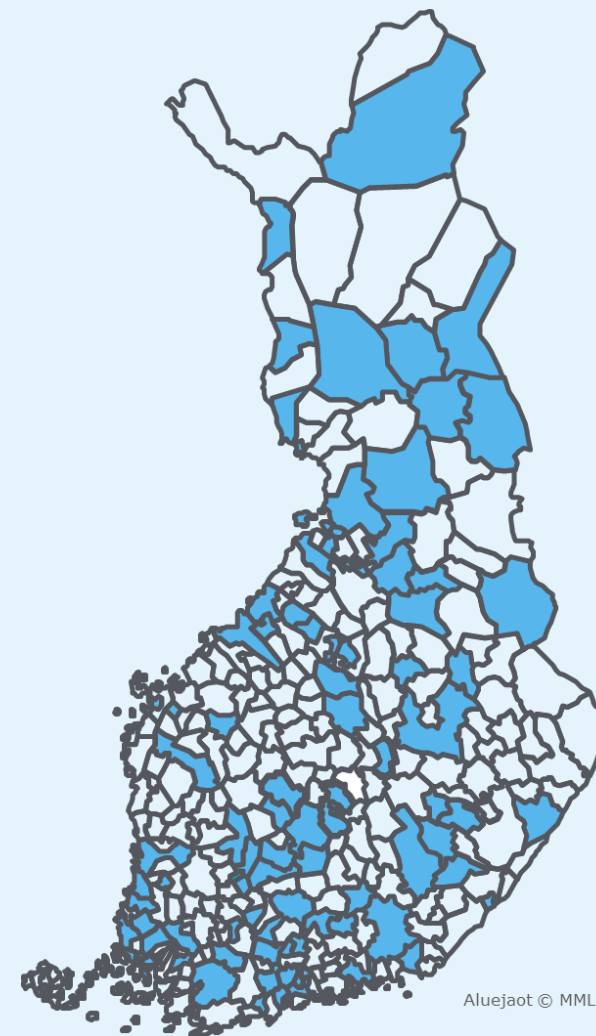
USO on edelläkävijäverkosto, joka elää ajan hermolla ja pyrkii olemaan askeleen edellä.

Miksi olla mukana?

USO

Uuden sukupolven
organisaatiot

- 1. Vahvat juuret ja vankka kokemus verkostotoiminnasta:** USO on tarjonnut 14 vuoden ajan 93 kunnalle tukea kuntajohtamisen kehittämisessä. Verkoston toimintaa on ulkoisesti arvioitu ja tuunattu kaudelta toiselle.
- 2. Edullinen ja pitkäkestoinen kehittämisresurssi käyttöön:** Verkoston kautta kunnat saavat edullista kehittämisresurssia ja tukea kunnan omaan paikalliseen kehittämiseen. Kaksivuotinen verkostokausi mahdollistaa pitkäjänteisen kehittämisen.
- 3. Näkymä kuntakenttään ja uudistuksiin:** Verkostosta kunnat saavat ajankohtaisen tiedon sekä uudistusten sparrausta ja ennakointia.
- 4. Kuntalähtöinen ja joustava toteutustapa:** Verkostosisältöjä suunnitellaan yhdessä kuntien kanssa. Kunnat pääsevät nostamaan esiin eri kehittämistarpeita sekä vaikuttaa erilaisten kehittämisaloitteiden sisältöihin. Myös kuntakohtainen kehittäminen räätälöidään kunnan omista tarpeista käsin.
- 5. Kehittämispipua muista kunnista:** Verkoston puitteissa välitetään käytännönläheisiä kokemuksia ja oppeja muista kunnista. Pyörää ei tarvitse keksiä uudelleen.

Aluejaot © MML, 2017

USO 2025-2026 –kauden kärkiteema on

Siiloista silloille

USO

Uuden sukupolven
organisaatiot

Uudistus

- Uusi valtuustokausi ja strategioiden päivittäminen
- TE-palvelu-uudistus
- Valtionosuusjärjestelmän uudistus
- Hyvinvointialueiden yhdyspintatyö
- Muutostrendit ja muuttuva toimintaympäristö

Kunnat ottavat jatkoaskeleitaan kohti kestäväää elinvoima-hyvinvointikuntaa. Yhdyspintatyö hyvinvointialueiden kanssa hakee vielä muotojaan ja TE-alueet käynnistävät toimintansa. Kunnilta edellytetään siis kykyä uudistua, poliittisen ja viranhaltijajohdon yhteistä strategista ja kestäväää johtamista sekä onnistunutta muutosten ennakoitua ja hallintaa.

Kunnan menestyksen valttikorttina on pitkäjänteinen, valtuustokaudet ylittävä johtaminen. Uusi valtuustokausi alkaa, uudet valtuustot käynnistävät työtään ja useimmissa kunnissa kuntastrategiat tulevat päivitettäviksi.

Kuntien johtaminen vaatii siis yhä enemmän eri ihmisten ja toimijoiden välisten siilojen sijaan siltojen rakentamista.

USO 2025-2026 –kauden kärkiteema on **siiloista silloille**, jossa keskiössä on uuden valtuustokauden sujuva käynnistäminen sekä luottamusta rakentava ja pitkäjänteinen johtaminen. Kaudella rakennetaan ”siltaa tulevaan” eli tuetaan kuntien tulevalla kaudella käynnistyvää strategiatyötä ja tähän liittyvää muutosten ja uudistusten ennakointia.

Verkostokauden teemat

Toimiva kuntajohtaminen ja sujuva päätöksenteko

- Uusien valtuustojen valmiudet ja vaikuttava työskentely
- Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden selkeät roolit ja rakentava yhteistyö
- Päätöksentekokyky ja luottamus kuntajohtamisen kivijalkana
- Toimielinten toimintatavat ja toimivat päätöksentekoprosessit

Strateginen ja kestävä kunta

- Ennakointi ja muuttuva toimintaympäristö
- Polku ja työkalut elävään kuntastrategiaan
- Kuntakonsernien kestävä talous
- Strateginen ja pitkäjänteinen, valtuustokaudet ylittävä päätöksenteko

Uudistuva elinvoima- hyvinvointikunta

- Uudistusten seuranta ja sparraus
- Uuden kunnan hyvinvoinnin ja elinvoiman johtaminen
- Kuntayhteistyö ja kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön strateginen johtaminen
- Työllisyys- ja elinvoimaekosysteemien johtaminen ja hallittu muutoksen johtaminen

Verkoston sisällöt

USO

Uuden sukupolven
organisaatiot

Verkoston yhteinen toiminta

- 4 teemaseminaaria
- 6 luottamushenkilösparrausta
- Yhdyshenkilöiden tapaamiset
- Ajankohtaistieto ja –katsaukset
- USO-kuntien toimijoiden tarpeista nousevat räätälöidyt vertaiskeskustelut ja kehittämistilaisuudet

Kuntakohtainen kehittäminen

- 5 kehittämispajaa
- Tilanneanalyysi
- Muu verkostokauden aikainen **tuki ja sparraus**

Verkostokauden vaiheet

USO

Uuden sukupolven
organisaatiot

Kevät 2025

Kauden käynnistys kohti uutta valtuustokautta
Ennakointi strategiatyön tukena
Jatkoaskeleet elinvoimahuvinvointikuntaan

Teemaseminaari I

Luottamus-
henkilösparraus 1

Yhdyshenkilöiden
USO Kick off

Syksy 2025

Uusien valtuustojen työ alkaa
Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden roolit, yhteistyö ja vaikuttava työskentely
Katse kuntastrategiaan ja strategiseen johtajuuteen

Teemaseminaari II

Luottamus-
henkilösparraus 2

Luottamus-
henkilösparraus 3

Yhdyshenkilöiden Teams-palavereita järjestetään kauden aikana

Kevät 2026

Työkalut ja polku elävään kuntastrategiaan
Pitkäjänteinen päätöksenteko muuttuvassa toimintaympäristössä
Kestävä kuntakonsernien talous

Teemaseminaari III

Luottamus-
henkilösparraus 4

Luottamus-
henkilösparraus 5

Syksy 2026

Strategian johtaminen ja toimeenpanomallit
Yhteistyö yhdyspinnoilla ja uusilla te-alueilla

Teemaseminaari IV

Luottamus-
Henkilösparraus 6

Yhdyshenkilöiden
tapaaminen

Kuntakohtaiset kehittämispajat ja kunnan tilanneanalyysi

Valtakunnalliset tilaisuudet

Teemaseminaarit

USO-kunnille järjestetään kauden aikana neljä vuorovaikutteista seminaaria, jotka kytkeytyvät verkostokauden teemoihin.

Tapahtumat ovat keskinäisen verkostoitumisen alustoja.

Tapahtumiin voi osallistua myös etänä, mutta suositlemme paikan päällä osallistumista.

Yhdyshenkilötapaamiset

USO-kuntien yhdyshenkilöille järjestetään verkostokauden aikana tilaisuuksia, joissa informoidaan ja sparrataan USO-verkoston tulevaa toimintaa sekä vaihdetaan kuntien kuulumisia. Yhdyshenkilöille järjestetään myös kaksi live-tapaamista verkostokauden aikana. Kunnalta voi osallistua useampi yhdyshenkilö.

Luottamushenkilösparraukset

USO-kuntien yhteiset luottamushenkilösparraukset ovat napakoita, etäyhteyksin toteutettavia vertaistilaisuuksia uusille ja kokeneemmille luottamushenkilöille.

Tilaisuuksissa järjestetään tietoiskuja ja luentoja luottamushenkilöille tärkeistä aihealueista ja jaetaan konkreettisia kokemuksia ja käytänteitä yli kunta- ja puoluerajojen. Luottamushenkilösparrauksia järjestetään 6 tilaisuutta kauden aikana.

Luottamushenkilösparraukset tukevat teemaseminaarissa käsiteltäviä sisältöjä ja kuntakohtaista kehittämistä.

Luottamushenkilösparraus 1:

- Valtuustokauden opit hyvään ja toimivaan päätöksentekoon ja luottamushenkilötyöhön

Luottamushenkilösparraus 2:

- Luottamushenkilön rooli, oikeudet ja vastuut

Luottamushenkilösparraus 3:

- Päätöksentekoprosessi ja kokouksen askeleet

Luottamushenkilösparraus 4:

- Eettisyys, esteellisyys ja julkisuus – mitä luottamushenkilön on hyvä tietää

Luottamushenkilösparraus 5:

- Kunnan talouden ABC ja talousprosessi tutuksi

Luottamushenkilösparraus 6:

- Luottamushenkilö sosiaalisen median pyörteissä

Kunnan omat kehittämispajat

USO

Uuden sukupolven
organisaatiot

USO-kunnille tarjotaan tukea viiden työpajan suunnitteluun, toteutukseen ja tulosten raportointiin. Pajat suunnitellaan kunnan tarpeiden mukaan ja nivotaan osaksi kunnan omaa kehittämistyötä.

Pajat voivat olla vuorovaikutteisia tilaisuuksia ja seminaareja tai muita selvityksiä, kysely- ja haastattelututkimuksia, arviointeja ja vertailuja. Toimijoina ovat yleensä poliittinen ja ammatillinen johto, mutta pajoja voidaan järjestää toimialoille, kunnan esihenkilöille tai vaikka kuntalaisille.

Kuntakohtainen kehittämisen tuki sisältää myös muun verkostokauden aikaisen tuen ja sparrauksen.

Kehittämispajojen teemoja voi olla esimerkiksi

- Luottamushenkilöjohtamisen ja toimielintyöskentelyn tuki, arviointi, pelisäännöt ja kehittäminen.
- Kuntastrategian laadinta, päivittäminen ja arvioinnit
- Johtamisjärjestelmän ja rakenteiden uudistaminen, vertailu ja arviointi
- Kuntakonsernin ja konsernijohdon toimintatapojen arviointi ja kehittäminen
- Kuntastrategian toimeenpano sekä strategiset ohjelmat ja suunnitelmat
- Digitalisaation edistäminen ja digitiekartat
- Toimintaympäristön ja talouden tarkastelut sekä uudistusten ja muutoksen ennakointi

Tilanneanalyysi

mistä olemme tulossa ja minne menossa?

USO-kunnille koostetaan tilanneanalyysi, jossa hyödynnetään tilasto- ja ennakointiaineistoja liittyen kunnan elinvoimaan, väestökehitykseen, hyvinvointiin, kuntatalouteen ja kestäväan kehitykseen.

Analyysissa kuvataan kunnan asemaa ja kehitystä suhteessa koko maahan ja kunnan valitsemiin samankaltaisiin kaupunkeihin ja kuntiin.

Kuntakohtainen tilanneanalyysi annetaan kuntien käyttöön ja hyödynnettäväksi kunnan omaan kehittämisen ja yhteisen tilannekuvan hahmottamiseen.

INDIKAATTORIT

VÄESTÖKEHITYS

Toteutunut väestökehitys
Muuton suunnat ja taustat
Väestöennuste ja palvelutarpeen muutos

KUNTATALOUS JA JOHTAMINEN

Kuntatalouden painelaskelma
Kuntalain mukaiset kriteerit
Ennakonpidätyksen alaiset ansiotulot

ELINVOIMA JA TYÖLLISYYS

EVP-indeksi
Työpaikat, työikäiset, työvoima
Yritykset ja liikevaihto
Työttömyys
Pendelöinti
Koulutusaste
Panostukset pito- ja vetovoimaan

YMPÄRISTÖ

Hiilidioksidipäästöt

HYVINVOINTI JA OSALLISUUS

Köyhyys
Syrjäytymisriskissä olevat nuoret
Sairastavuus
Rikosten määrä
Äänestysaktiivisuus ja kuntavaalit
HYTE-kerroin

Verkostosisällöt ja osallistumismaksu

Verkostokausi on kaksivuotinen. Osallistumismaksu perustuu kunnan asukasmäärään.

Osallistumismaksu on vuodessa:

- Alle 9 000 asukasta 9 000 euroa
- 9 000 – 45 000 asukasta 12 000 euroa
- Yli 45 000 asukasta 16 000 euroa

Lisäksi laskutetaan asiantuntijoiden matkustuskustannukset toteutuneiden kulujen mukaisesti.

Verkoston toimintaa tuetaan Kuntaliiton kehittämisrahoituksella.

Osallistumalla kunta saa käyttöön:

- 4 yhteistä vuorovaikutuksellista teemaseminaaria
- 6 luottamushenkilöiden sparraustilaisuutta
- 5 räätälöityä kuntakohtaista kehittämispajaa
- Kunnan oma vertailevan tilanneanalyysin
- Yhdyshenkilötapaamiset, joista kaksi on livetapaamisia
- Muut ajankohtaiset vertais- ja kehittämiskeskustelut sekä aloitteet
- Tietoaineistoa ja ajankohtaishatsaukset

Tule mukaan edelläkävijäkuntien joukkoon!

USO

Uuden sukupolven organisaatiot

**KUNTA
LIITTO**

Jarkko Majava

Kehittämispäällikkö

jarkko.majava@kuntaliitto.fi;

050 3252306

Lisätietoa verkostosta Kuntaliiton kotisivuilla.

Anni Antila

Johtava konsultti

anni.antila@fcg.fi

050 406 3540

Kimmo Haapasalo

Johtaja, johtaminen ja talous

Kimmo.haapasalo@fcg.fi

040 520 3020

FCG ●

